

Ölkəmizdə tələbələrin təhsil almaları üçün stimullaşdırılmasa istiqamətində ardıcıl dövlət siyasəti həyata keçirilməkdədir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin bu günlərdə imzaladığı tələbələrin və doktorantların sevinc qarşılığında ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi, doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin AMEA-nın magistratura səviyyəsinə təhsil alan tələbələrin təqaüdlərin verilməsi, ali məktəblərlə birləşərək üçün Prezident təqaüdüünün artırılması və nəzərdə tutulan sərəncamlar və fərmanların da məhz Azərbaycan gəncliyinə göstərilən qayğına, yəni sübutudur. Müsahibimiz olan təhsil qəribələri bunlarla bağlı fikirlərini bölüşüblər.

Fəxrur Rüstəmov (Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin təhsil fakültəsinin dekanı, pedaqoji elmlər doktoru, professor, məktəp elm xadimi):

-Son illərdə təhsil sisteminin insan kapitalının inkişafı üçün nə cəvab verməsinə qəsdilə ümumi təhsilin keyfiyyət göstəricilərinin yüksəldilməsi, ali təhsilin Avropa standartlarına uyğunlaşdırılması, təhsil idarəetmə sisteminin yenidən qurulması, insan resursları üçün inkişaf etdirilməsi, müasir standartlara cavab verən təhsil infrastrukturalarının yaradılması istiqamətində mühüm işlər görüldü. 500-dən artıq bal toplayan seçimdə ilk yerə müəllimlik ixtisasına yazan 300 tələbəyə 100 manat həcmində "Gələcəyin müəllimi" təqaüdü verilib, müxtəlif ixtisaslar üzrə istedadlı tələbələr üçün SABAH qrupları təşkil olunub. Təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə hədəflənən bu kimi tədbirlər artıq daha intensiv xarakter alıb.

Bu günlərdə tələbələrin və doktorantların sevincinə səbəb olan, ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi, doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin AMEA-nın magistratura səviyyəsinə təhsil alan tələbələrin təqaüdlərin verilməsi, ali məktəblərlə birləşərək üçün Prezident təqaüdüünün artırılması və nəzərdə tutulan ölkə başçısı İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlar və fərmanların həyata keçirilməsi siyasətinin bariz nümunəsidir. Sərəncamlar və fərmanların ali təhsilə maraqlı stimullaşdırma, təhsilin bütün təbəqələri üçün ali təhsilin çatdırılmasının təmin etməyi, dövlət hesabına və ödənişli şagirdlərin təhsil alanları arasında ədalətli şəraitin yaradılmasına, eləcə də daha perspektivli gənclərin gələcəkdə xidmət edir. Azərbaycan Respublikasında tələbələrin təhsil almaları üçün stimullaşdırılmasa istiqamətində illərdir ki, ardıcıl dövlət siyasəti həyata keçirilir. 110 min tələbənin təqaüdlərinin artırılması və nəzərdə tutulan bu sərəncam kompleks xarakter daşıyır və üç əsas konseptual məsələni həl edir.

Birincisi, bakalavriatura və magistratura səviyyəsinə təhsil alan tələbələrin və doktorantların (fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru) təqaüdlərinin artırılması və nəzərdə tutulur. Ali təhsil pilləsinin hər üç səviyyəsinə artıq müdifferensiallaşdırılmağa cəhd həyata keçirilməklə, yəni təhsil alanların akademik göstəricilərinə nəzərən əlverişli olacaq. Bu da təbii ki, obyektivliyi, əfəlləndirilməsinə təmin etməklə yanaşı təhsil alanların stimullaşdırılmaqla onlarda daha yaxşı oxumağa, öyrənməyə, akademik göstəricilərinə nail olmağa motivasiya yaradacaq. Tələbə və doktorantların təqaüdlərinin artırılması üçün təhsil nailiyyətlərinin əsas amil kimi götürülməsi sadəcə maddi təminatın ödənilməsinə deyil, həm də yüksək ixtisaslı kadr hazırlanması üçün həyata keçirilməsinə hesablanıb. Bu kimi məqsədyönlü tədbirlər universitetlərimizi fərqləndirən diplomu ilə bitirən gəncləri və xarici ölkələrin nüfuzlu ali məktəblərində təhsil alanları doktoranturaya gələcək təhsilini, elmi fəaliyyətini, maddi və mənəvi təminatını təmin etməklə yanaşı, həm də daha keyfiyyətli tədqiqatların aparılmasına və dünya çapında millətimizi layiqincə təmsil edən yeni elmi nəslin formalaşmasına təkan verəcəkdir.

İkincisi, ali təhsil müəssisələrində müvafiq qiymət göstəricilərinə əsasən dövlət hesabına maliyyəli təqaüdlərin sayının artırılması və nəzərdə tutulur. Bu məsələ çoxdan idi ki, pedaqoji ixtisaiyyəti narahat edirdi. Dövlət sifarişli yerlərin azlığı bəzi hallarda nisbətən yüksək nəticə göstərən tələbələrin arzularının reallaşmasına imkan verə bilmirdi. Təqaüd ala bilmirdilər. Birdən-birən təqaüd alan tələbələrin sayının 16 min nəfər artırılması, 54 təhsil müəssisəsində dövlət sifarişli əsasən ali təhsil alan tələbələrin sayının 54 min nəfər, 70 min nəfər çatdırılmasına təmin ediləcəkdir. Hesab edirik ki, müasir realiaqlar baxımından bu, çox ciddi nailiyyətdir.

Üçüncüsü, dövlət sifarişli ixtisasların sayının artırılması və nəzərdə tutulur. Azərbaycan təhsili üçün mühüm yenilik olan bu tendensiyanın davam etdirilməsi ölkədə ali təhsil almanın hamı üçün çatdırılmasına hesablanıb. Etiraf edək ki, xeyli abituriyent ödənişli ixtisaslara qəbul olsa da qeydiyyatdan keçmir, yaxud da ali məktəblərin birinci və ya ikinci tədris ilində təhsil haqqına ödəyər bilmədiyindən görən universitetlərdən xaric olunurlar. Rəsmi məlumatlara görə, 2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrində üçün 43 min plan yerinin yalnız 12 min dövlət sifarişli ixtisaslar olub. Cənab Prezidentin imzaladığı sərəncama uyğun olaraq bu rəqəm 21 minə, 2020-ci ildə 25 minə çatdırılacaq. Mərhələli

??kild? h?yata keçiril?c?k bu siyas?t ölk?d? ali t?hsilin öd?ni?siz olmas?n? t?min ed?c?k.

AzAzərbaycan Respublikası'nın Prezidenti İlham Əliyevin t?l?b?l?rin t?qaüdl?rinin art?rılması? il?a?laq?dar ss?r?ncam? dövl?tin t?hsil siyas?tinin konkret t?zahürü olmaqla yana??, maddi kapital?n insan kapital?na çevrilm?si istiqam?tind? h?yata keçiril?n böyük qay??n?n daha bir ?m?li ifad?sidir.

Azərbaycan Dövl?t Pedaqoji Universitetinin professor-mü?llim v? t?l?b? kollektivi möht?r?m Prezidentimizin müsmüst?qill dövl?timizin daha parlaq g?l?c?yi namin? t?l?b? g?ncl?r? göst?rdiyi qay??n? t?hsild? yeni keyfiyy?t m?m?rh?l?sinin a?ba?lan??c? kimi yüks?k qiym?tli?ndirir, s?r?ncam? respublikam?z?n inki?af? v? t?r?qqisin? xidm?t eed?c?k m?m?qs?dyönlü tarixi q?rar kimi q?bul edilir?r. Dövl?tin t?l?b? g?ncl?r? göst?rdiyi bu diqq?t v? qay?? onlar?n m?m?suliy?t hissini art?rmaqla yana??z?üz?rl?rin? böyük v?zif?l?r qoyun?nan?r?q ki, t?l?b?l?rimiz elmin sirl?rini öyr?nm?k üçünd? daha s?yl? çal??acaq, yüks?k ixtisasl? kadrlar kimi yeti??c?k, dövl?t? v? dövl?tçily? s?daq?tl?ri il? dövl?t ba?ç?s?n?n onlara göst?rdiyi yüks?k etimad? do?ruldacaqlar.

Məhərriz Hüseynov (Azərbaycan Dövl?t Pedaqoji Universitetinin Filologiya fakült?sinin dekan?, filologiya üzr? elmi?r doktoru, professor):

- ?lk ?vv?l onu vur?ulamaq ist?rdim ki, Prezident İlham Əliyevin imzalad??? s?r?ncamlar v? f?rman bütün ali t?l?t?hsil ocaqlar?nda oldu?unkimi çal??d???m. Azərbaycan Dövl?t Pedaqoji Universitetinin mü?llim-t?l?b? kollektivi aras?nda da böyük minn?tدار?q hissi il? qar??landı. Bu s?nd?l?r büdc?si sosialyönlü olan bir dövl?tin apard??? siyas?tın t?zahürü oldu. Yeri g?lmik?n, h?min siyas?tın bünövr?si 1993-cü ild?n, ümummilli liderimiz Heyd?r Əliyevin Azərbaycan Respublikası'na r?hb?rlik etdiyi vaxtdan ba?lay?b v? bu gün d? ölk?ba?ç?s? İlham Əliyev t?r?find?n çard?c?l?qla davam etdirilir. S?r?ncam?n ruhunun Azərbaycan'da t?hsil? qay??n?n t?zahürü olmas?ndan ?lav?, onu c?c?nab Prezidentin "Neft kapital?n? insan kapital?na çevirm?liyik" fikrinin h?yata keçirilm?si istiqam?tind?ki növb?ti add?mlar?n biri kimi d? q?bul edirik. Ümidvar?q ki, Azərbaycan Prezidentinin növb?ti d?f? doktorantlara, ali t?hsil, orta ixtisas v? pe?? t?hsili mü?ssis?l?rind?, h?mçinin Azərbaycan Milli Elmi?r Akademiyası'nın magistratura s?viyy?sind? t?hsil alan t?l?b?l?rin t?qaüdl?rinin art?rılması? il? ba?l? imzalad??? s?r?ncam g?ncl?rin t?hsilinin inki?af?na növb?ti töhf?, t?l?b?l?rin t?hsill?rinin keyfiyy?tini art?rmalar?na, onlar?n daha yax?? oxumalar?na yeni stimül olacaq.

T?qaüdl?rin art?rılması? il? t?l?b?l?rin daha da h?v?sl?ndirilm?sinin v? n?tic? olaraq t?hsil prosesind? yüks?k nailiyy?tl?r? can at?lması'n? görm?yimizl? b?rab?r, onlar?n sosial müdafi?sinin gücl?ndirilm?sinin d? ?ahidi olaca??q.

Azərbaycan Dövl?t Pedaqoji Universitetinin filologiya fakült?sinin bakalavr v? magistr pill?l?rind? t?hsil alan 12(1200-?) yax?n t?l?b? ad?ndan ölk?ba?ç?s?na bu istiqam?td?atd??? konkret add?mlara gör? minn?tدار????m? bildirir?m.

C?miyy?tın h?r bir üzvü c?nab Prezidentin bütün sosialyönlü sah?l?rl? ba?l? verdiyi q?rarlar? kimi, imzalanan bu s?nd?d? yüks?k qiym?tli?ndirdi. Bu is? Azərbaycan c?miyy?tının t?hsil? verdiyi ön?ml? b?rab?r, onun öz g?l?c?yini elmi inki?afdan k?narda t?s?vvür etm?m?si il? birba?a ba?l?d?r.

S?S?buhitəmrəverdiyev (Azərbaycan Dövl?t ?qtisad Universitetinin "Distant, qiyabi v? ?lav? t?hsil M?rk?zi"nin direktoru):

-Azərbaycan Respublikası'nın Prezidenti İlham Əliyevin t?l?b? v? doktorantlar?n t?qaüdl?rinin art?rılması? il? ba?l? f?rman v? s?r?ncamlar? bütün t?hsil ictimaiyy?ti kimi UNEC-in professor-mü?llim hey?ti v? t?l?b?l?ri t?r?find?n d?? çox böyük sevinc v? minn?tدار?qla qar??landı. Bu dövl?t t?r?find?n t?l?b? v? doktorantlara göst?ril?n xüsusi diqq?t v? q?qay??n?n ?yani t?zahürü kimi d?y?rl?ndirilir. Ölk?mizd? t?hsilin inki?af? istiqam?tind? u?urlu islahatlar apar?l?r ki, h?n?h?minə islahatlar da özlüyünd? dövl?tin g?ncl?rə siyas?tının ?nəvacib istiqam?tl?rind?n biridir y? g?ncl?rin t?hsil

s?viyy?l?rinin yüks?lm?sini, elmi inkişaf?na göst?ril?n xüsusi diqq?t v? qay??n?n bariz göst?ricisidir.

Qeyd edək ki, imzalanmış s?r?ncamların mahiyyət etibarı ilə özündə insan kapitalının inkişafına yönəlmiş t?dbirl?rin n?z?rdə tutmaqla t?b?l?rdə motivasiyanın, səlamət qab?tinin artması, akademik göst?ricil?rin yüks?lm?sini, təhsilin keyfiyyətinin artması və dolayısı ilə mərkəzi bazarın daha peşəkar mütəxəssislərlə təmin olunmasına çox ciddi təsir edəcəklərdir. Həyata keçiriləcək t?dbirl?rlə b?l?rin sosial müdafiəsinin gücləndirəcəkləri ki, burada son nəticədə onlar üçün maddi durumların yaxşılaşdırılması, daha yaxşı həzrlənən malar, tələtlər üçün lazımlı vasitələrlə daha yaxşı təmin olunmaları, istədikləri kitablar, idarəetmə bilimi və tətbiqi elmlərin yarımadəcə olacağı. Çünki t?b?l?rin maddi cəhətdə yaxşı təmin olunduqca daha çox oxumağa meyilli olacaqlar. Eyni zamanda s?r?ncamların ticarətində t?b?l?rin təqaüdlərinin artan hissəsi məxsus olacaqları ailələrin həmin tələbəyə cəqdiyi xərclərin qarşılanması, onların həyatı üçün tətbiqi rol oynayacaq. Nəzərə alsaq ki, bir ailədə bir neçə tələbə təqaüd ala bilsə, onda məsələnin önəmli daha qabarq ortaya çıxması olur.

Dövlət başçısı tərəfindən həyata keçirilən bu t?dbirlərdən sonra t?b?l?rin özü və ali təhsil müəssisiləri arasındakı qarşılıqlı təsir kildəcə artacaq və t?b?l?r akademik göst?ricilərini artırmaq, təqaüdcülər sırasına düşməklə daha yüksək təqaüdlər almaq üçün ciddi yarağa girəcəklər. Təbii ki, bu halda təhsilin səviyyəsi və keyfiyyəti artmış olacaqdır. T?b?l?rin təhsil almaq, növbəti təhsil pillələrində təhsillərini davam etdirmək istiqamətində ciddi stimullaşdırılacaq. Eyni zamanda elmi-tədqiqatlarla məşğul olmaq istəyən gənclərin sayı artacaq. Məhz belə stimullaşdırılacaq tədbirlər onları magistratura və doktoranturada elmi tədqiqatların davam etdirməyə ciddi maddi təminat kimi cəxş edəcəklər.

Rafiq Rafiq Yusifovlu (Sumqayıt Dövlət Universitetinin "Azərbaycan və xarici ölkələrdə biyyat" kafedrası) professoru, mərkəzi mədəniyyət işçisi:

Hər hansı bir ölkənin güdrətini təbii nemətdərdən, iqlimdən, iqtisadi, hərbi gücdən başqa, onun intellektual səviyyəsi, təhsil, nəxylidən cədası, olmasından imzamlıdır. Sırasındakı bu baxımdan, təhsilin, səviyyəsinin, mədəniyyətin, incəsənətin, eləcə də idarəetmənin müxtəlif strukturunda cəlalətdə cəqə yüksək ixtisaslı gənclərlə mütəxəssislərin hazırlanması olduqca vacib, strateji həyatı üçün kəsib edən bir məsələdir və elə buna görə də, bu, həmin dövlətin diqqət mərkəzində dayanır. Ona görə ki, respublikamızda gənclərlə cəqə tələblərini həzrləyən bu gün hazırladığımız kadrların olacağıdır.

Bugünərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bakalavr, magistrant və doktorantların maddi durumunun yaxşılaşdırılması, onların təqaüdlərinin artırılması ilə bağlı sərəncamı xüsusi həyatı üçün kəsib edən və təhsilimizin qarşıсында yeni üfqlər açaraq gəncləri elmi, təhsillə daha böyük həvəsləndirməyə ul olmağa ruhlandıran Bəndə sonra maddi durumu dövlət tərəfindən lazımsəviyyədə təmin edilən istedadlı gənclərin elmi, təhsillə məşğul olmağa daha çox həvəsləri olacaqdır.

Bizim universitetimizdə də tələbələri, magistrant və doktorantlara olan yüksək səviyyəli dövlət qayğısının yeni təzahürü böyük razılıq hissi ilə qarşılanmalıdır. Bizə minik ki, dövlət səviyyəsi yüksək qayğı və diqqət gənclərin məsuliyyətini, onların yaradıcılıq zəmini xeyli artıracağıdır.

Ölkə başçısı və bu tarixi sərəncamların Azərbaycan elminin, təhsilinin inkişafına yeni istiqamət və yüksək ixtisaslı kadr hazırlamağa öz qiymətli töhfələrini verəcəkdir.

Bayram Aslanov (Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin Təhlil və Həmkarlar Təfəqənnəsində, "Melorasiya və su təsərrüfat təhlisi" kafedrasında nəzər müəllimi):

-Hələki öncəki bələdiyyəyə ödənişləri təhsil alan tələblər üçün təqaüdü alabilmiş imkanın yaranmadığını mənşəsində. Mənim fikrimcə, tələblərin təqaüdü ilə bəzi verilməsi bu qərar onları təhsilə həyatına çox böyük müsbət təsirini göstərməkdir. Son illəri tələblər arasında sağlam bir rəqabət formalaşmış ki, bu da öz növbəsində kinki af üçün çox vacibdir. Tələblər arasında apardığımız müəhidliyi onu deməyimizə əsas verir ki, bu qərar ödənişli əsaslarla təhsil alan tələbləri sanki təhsil uğrunda bir marafona əsaslıdır. Və tələblər artıq bu marafonda birincilik uğrunda böyük zəmlə mübarizə aparmayaraq qərarlarıdır.

Təhsil alan gənclərin təqaüdlərinin artması haqqında dövlət başçısının bir daha diqqəti, tələblər və doktorantların təqaüdlərinin artması ilə bəzi verdiyi fərman və sərəncamlar, neft kapitalının insan kapitalına çevrilməsi yolunda böyük addımlarla irəliləməkdə olduqumuzu, yəni sübutdur. Yeni artımla tələblərin alacaqları təqaütlər onları gündəlik xərclərini ödəməklə bərabər, həm də daha mükəmməl təhsil almaları üçün böyük bir motivasiyadır. Belə ki, daha yaxşı oxumaq, acağı atmaq, tələblər birmənalı olaraq daha yaxşı bir gənclik, layiqli bir vətəndaş olaraq yetişməklə, təhsil aldığımız ixtisas üzrə gözəl bir mütəxəssis kimi formalaşmaqda. Bu isə gəncliyimiz və gələcəyimizə edilmiş nə gözəl töhfədir.

Əhməd Rəfi (Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin "Fövqəladə hallar və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi" kafedrasında nəzər doktorant):

-Azərbaycan Respublikası Prezidentinin doktorantları, ali və orta təhsil müəssisələrində təhsil alan bakalavr və magistr tələblərinin təqaüdü üçün artması barədə sərəncam bir doktorant kimi məni də sevindirdi. Bu artım doktorantura pilləsində təhsil alan tələblər üçün böyük həmiyyətdir. Düşünürəm ki, alacağımız bu təqaüd tədqiqat işləri üçün mənə ul olmağımız və apardığımız tədqiqatların nəticələrini nəzərə etdirmək üçün lazım olan xərcləri qarşılayacaqdır.

Mən Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin bakalavr və magistr pillələrini fərqlənmiş bitirib artıq doktorant kimi öz təhsilimi davam etdirirəm. Cənab Prezidentin təhsil, gənclik doktorantlara, tələblər göstərdiyi qayğı və dəstək zəmin yaradır ki, biz doktorantlar bu pilləni də uğurla başa vuraraq və vətəni layiqli bir elmi işçi kimi yetişək.

["Azərbaycan müəllimi" qəzeti](#)